

Fylkesmannen i Østfold

Det Kongelige Miljøverndepartement

Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Miljøvernavdelingen

Samordning- og beredskapstaben

Deres ref.: 200804249

Vår ref.: 2010/9758 49 KAB

Vår dato: 17.03.2011

Høringsuttalelse til utredningen om klimatilpasning - NOU 2010:10

Vi viser til brev 16. desember 2010 om høring av NOU 2010:10 "tilpassing til eit klima i endring". Fylkesmannen i Østfold uttaler seg som regional statlig sektormyndighet med et brett samfunnsansvar innen samfunnssikkerhet, miljøvern, samfunnsplanlegging, kommuneøkonomi, utdanning og helse. Fylkesmannen er i tillegg tillagt rollen som samordner mellom sentral stat og kommunene.

Klimatilpasning må skje lokalt, basert på lokal kunnskap og forankret i lokale beslutninger. Utredningen viser tydelig hvilken sentral rolle kommunene har for at tilpassning faktisk skal skje. Fylkesmannen i Østfold støtter derfor utvalgets hovedtilrådning om at klimatilpasning integreres i den ordinære samfunnsplanleggingen. Da utredningen ble lagt frem påpekte utvalgslederen at kommunene i dag lever under et stort krysspress. Både staten og innbyggerne krever stadig mer og bedre velferdstjenester. Samtidig er det dokumentert et betydelig vedlikeholdsetterslep på felles infrastruktur og offentlige bygninger. I denne situasjonen er det vanskelig for kommunene å prioritere strategisk planlegging og langsiktige tiltak. Fylkesmannen i Østfold deler denne bekymringen. Vi mener kommunene må sikres de nødvendige ressursene til dette viktige arbeidet. Det vil særlig være behov for å styrke kommunenes kapasitet innen samfunnssikkerhet og arealplanlegging. Det samme gjelder kommunens kapasitet til planmessig forvaltning og utvikling av offentlige bygg og teknisk infrastruktur.

Eventuelle nye nasjonale virkemidler må ta utgangspunkt i en grundig kartlegging av hva som er barrierene for ønsket utvikling. Utvalget anbefaler en rekke tiltak for økt kunnskapsproduksjon og økt tilgang til beslutningsgrunnlag. Dette vil bare være effektivt dersom de som skal bruke informasjonen har kapasitet til å sette seg inn i den.

Sentrale myndigheters behov for å sikre ulike sektorinteresser i samfunnsplanleggingen bør i størst mulig grad avklares gjennom overordnede styringssignaler. Det bør ikke legges opp til økt bruk av kontroll, tilsyn og rapportering. I den grad dette er nødvendig innen klimatilpasning, bør kontroll- og tilsynsoppgavene legges til fylkesmannsembetene. Fylkesmannen ivaretar allerede en samordnende styringsdialog med kommunene og kan bidra til at nasjonale krav og prioriteringer sees i sammenheng og avpasses den enkelte kommunes situasjon.

Fylkesmannen slutter seg til utvalgets tilrådninger innenfor de ulike samfunnssektorene. Vi ønsker likevel å understreke viktigheten av de tilrådingene utvalget gjør på 2 områder, hhv overvann og insentiver for vedlikehold av offentlige bygninger og infrastruktur.

Utredningen viser at vi i Norge frem til nå har lagt for liten vekt på trygg håndtering av overvann. Hydrologiske vurderinger og vannhusholdning i nedbørfeltene har i liten grad vært tema i tettstedsutforming. Dersom utvalgetes tilrådning om regionale kompetansesentre for overvann blir realisert, må det samtidig gis ressurser til de som skal benytte denne kompetansen. Kommunale plan- og byggesaksmyndigheter arbeider allerede under høyt press og har begrenset kapasitet til å orientere seg på nye fagområder. Vi vil også peke på at Fylkesmannens kompetanse vil stå sentralt i arbeidet med overvann. Fylkesmannen skal sørge for samordning av statlige føringer, har regionalt ansvar innen samfunnssikkerhet, er klageinstans i plan- og byggesaker og utøver forurensingsmyndighet med blant annet ansvar for avløp fra større tettsteder.

Vi ønsker også å trekke frem utvalgets tilrådning om å se nærmere på insentivene for vedlikehold av offentlige bygninger og teknisk infrastruktur, herunder om det er behov for å endre kravene til kommunal regnskapsførsel og budsjettering. Vi mener det er behov for nye virkemidler som sørger for at beslutningstakere både lokalt og nasjonalt får oversikt over vedlikeholdsbyrden og som stimulerer dem til å ta vare på de store og omfattende investeringene som har vært gjort gjennom de siste 100 år.

Med hilsen

Dette dokumentet er elektronisk godkjent av

Kjersti Gram Andersen e.f.
miljøverndirektør

Espen Pålserud
leder for samordning- og beredskap

Saksbehandler: Karsten Butenschøn